Journal of Mediation & Social Welfare
ISSN: 2559-7590
Covered in: CrossRef; RePEc; CEEOL; KVK; WorldCat; Google Scholar

2020, Volume 2, Issue 1, pages: 01-11 | https://doi.org/10.18662/jmsw/2.1/8

Temporary Separation – a Form of Remedy versus a Step Towards Dissolution

Iulian APOSTU[1]

[1] PhD, Scientific Researcher, Institute of Sociology, Romanian Academy, phdiulian@gmail.com

Abstract: In the common mentality, the conjugal conflict is seen as being similar to scandal, but the scientific literature describes it as the moment that highlights the differences between partners. Therefore, the conflict can invite mediation or, on the contrary, scandal. Fear of the other's reactions, the sustained challenges that define a conflict framework make some partners create strategies to avoid or postpone discussions on marital issues. For a certain category of couples, one of the strategies used to escalate the conflict is temporary separation. The study aims to analyze what the general causes that stimulate temporary separation are and, of course, what the consequences that the decision of temporary separation had on the conjugal couple.

Keywords: *conflict, separation, mediation, family, married couple.*

How to cite: Apostu, I. (2020). Temporary Separation – a Form of Remedy versus a Step Towards Dissolution. *Journal of Mediation & Social Welfare, 2*(1), 01-11. https://doi.org/10.18662/jmsw/2.1/8

1. Separarea temporară – soluţie salvatoare sau abandon elegant?

Odată cu trecerea spre modernitate au apărut schimbări în ceea ce priveşte atitudinea faţă de întemeierea şi funcţionarea cuplului conjugal. Geoffrey Gorer, apreciind societatea engleză prin anii '70 marca tranşant diferenţa între generaţiile tradiţionale şi cele care urmau să îşi legitimeze tot mai mult funcţionalitatea. Acesta preciza că astăzi, „cuplurile pretind tovărăşie şi fericire personală prin căsătorie în timp ce în spaţiul tradiţional păreau general mulţumite dacă partenerul se comporta satisfăcător ca stăpân al casei sau întreţinător de familie" (Gorer, 1971, p. 190). În cazul spaţiului românesc, deşi în anii '70 am putea vorbi şi aici despre o modernitate, totuşi, structurile conjugale arătau încă puternice rădăcini tradiţionale. Astăzi, modernitatea conjugală românească apare pe alocuri difuză iar influenţele vechi ale familiilor de origine mai fac evidente cadre care permit inechitatea de rol sau cea de gen. Or, această intersecţie culturală a celor două sisteme, de data aceasta mai mult modernă decât tradiţională, stă la baza multor conflicte care pot fi apreciate general ca fiind conflicte valorice sau culturale. Astfel, mai bine de jumătate din motivele invocate de partenerii care se separ pot fi incluse în categoria mare a diferenţelor culturale: probleme de autoritate sau distribuţia autorităţii, probleme care ţin de distribuţia de rol, violenţa domestică, probleme cu socrii, apariţia unui copil nedorit de unul dintre parteneri, conflicte cu privire la dreptul de gestionare a bugetului, sentimentul inferiorităţii masculine, căsătorii impuse de familiile de origine datorită apariţiei sarcinii etc. (Apostu, 2015, pp. 327 – 392)

Pe acest fond sensibil în ceea ce priveşte suma mare de influenţe clasice şi, odată cu ele, şi a membrilor familiei extinse, mentalităţile moderne şi cu atât mai mult cele postmodene în viaţa de cuplu (Huidu, 2018; Vlad, 2017) au devenit strategia principală prin care tinerii au încercat să îşi securizeze relaţiile conjugale de influenţa mediilor de proveniență. Cu toate acestea, chiar şi speranţele ridicate cu privire la fericirea conjugală, predominante în gândirea modernă, se pot transforma în deziluzii şi reproşuri la adresa partenerului, în momentul în care aşteptările nu corespund cu realitatea. Altfel spus, "sistemul marital întemeiat dominant pe nevoi expresive şi mai puţin pe nevoi instrumentale (creşterea copiilor, presiunile familiei extinse) conduce la o mai mare libertate de dizolvare a cuplurilor carenţate" (Iluţ, 2005, p. 173).

Atitudinea faţă de întemeierea unui cuplu conjugal poate fi analizată şi din perspectiva eventualei disoluţii a acestuia. Dacă în trecut, opţiunea divorţului era o excepţie atunci când cuplul se confrunta cu o

perioadă de criză conjugală, în contemporaneitate, presiunea socială se simte tot mai puțin. Decizia căsătoriei a început să fie strâns legată de posibilitatea încheierii relației, mai ales într-o perioadă în care separarea conjugală este un lucru foarte ușor de realizat. Calculul potențialului eșec poate fi înțeles pentru spațiul românesc din însăși logica regimurilor patrimoniale. În cazul multor țări occidentale, potențialitatea eșecului marital este stipulată în înseși clauzele contractuale (Florea, 2017). Din acest punct de vedere, "partenerii care se angajează acum într-o căsătorie sunt pe deplin conștienți, cel puțin tacit, că, dacă lucrurile nu vor merge bine, eliberarea este oricând posibilă" (Thatcher, 1996, p. 124). Astfel, neputința de a găsi soluții pentru depășirea crizei conjugale, împinge partenerii să aleagă soluția despărțirii, din moment ce ieșirea dintr-o relație poate fi considerată o opțiune mai ușoară decât eforturile depuse în încercarea de a o revitaliza.

Dificultatea de a soluționa starea conflictuală apărută în interiorul cuplului conjugal, dublată de neputința partenerilor de a se complace într-o relație nesatisfăcătoare, duce la slăbirea legăturilor care mențin stabilitatea cuplului. Astfel, când intervine situația de criză conjugală și conflictul persistă mai mult timp, cuplul se îndreaptă spre disoluție. Totodată, precizează specialiștii, dezagregarea vieții conjugale cunoaște o serie de etape, care au drept caracteristică slăbirea relațiilor în cadrul cuplului, precum: "etapa tensionării, etapa încetării relațiilor conjugale și etapa desfacerii vieții de familie." (Tihan & Tihan, 2004, p. 91).

Petru Iluț subliniază distincția dintre destrămarea oficială, juridică a cuplului conjugal și cea neoficială, de tip informal. În multe dintre cazuri, conflictul existent în viața de cuplu conduce către situația în care cei doi parteneri încetează să mai aibă o viață comună, însă aleg să nu se despartă oficial, din pricina diferitelor motive, printre care se numără profesia sau existența copiilor (Iluț, 2005, p.169). Cu toate că separarea partenerilor este considerată drept etapa anterioară divorțului, nu este necesar ca toate separările să conducă la destrămarea oficială a căsniciei.

Separarea este definită drept "formă de destrămare a familiei prin acordul soților, cu încetarea relației sexuale între partereneri, dar cu menținerea unor roluri casnic-gospodărești, presupunând o locuință comună sau separată" (Tihan & Tihan, 2004, p. 92). Paul Shaffer identifică trei tipuri de separare în ceea ce privește cuplul conjugal: temporară, de probă și cea finală, prin divorț. Separarea temporară ("temporary separation") - reprezintă situația în care cuplul decide să ia o pauză pe o perioadă determinată. Separarea de probă ("trial separation") – o etapă în care partenerii își asigură resursele de timp și spațiu necesare pentru conștientizarea problemelor existente în cuplu și schimbarea atitudinii și

comportamentului individual în acest sens. Separarea cu intenţie de divorţ ("separation with intent to divorce") – un moment al deciziei în care cel puţin unul dintre parteneri a luat decizia fermă de a înceta relaţia, fără să fie luată în calcul posibilitatea reconcilierii. (Shaffer, 2005, p. 269).

Cu toate că izbucnirea crizei conjugale afectează vizibil funcţionalitatea cuplului, unii parteneri aleg să rămână împreună, în diferite forme de uniune. Iolanda Mitrofan şi Cristian Ciupercă identifică în societatea românească o asfel de formaţiune, sub denumirea de "semi-căsătorie", pe care o definesc ca fiind "un experiment neofamilial sub semnul falselor soluţii, având ca scop prelungirea căsătoriei din punct de vedere legal" (Mitrofan & Ciupercă, 2002, p. 103). Acest tip de formulă maritală poate fi regăsit în cadrul cuplurilor caracterizate prin relaţii conflictuale cronice, de lungă durată. În interiorul unei astfel de căsnicii, rolurile maritale sunt exercitate incomplet de către cel puţin unul dintre parteneri.

Starea conflictuală apărută în interiorul cuplului, urmată de slăbirea relaţiilor conjugale, are, în general, drept consecinţă separarea în fapt a celor doi parteneri sau limitarea interacţiunii dintre aceştia, în cazul celor care păstrează aceeaşi reşedinţă. Varianta despărţirii informale este des întâlnită atunci când partenerii iau în considerare posibilitatea eventualei reconcilieri. Din această perspectivă, separarea în fapt poate fi considerată drept o despărţire temporară a partenerilor, până în momentul în care aceştia decid asupra viitorului căsniciei şi fac alegerea între salvarea relaţiei sau dizolvarea legală a acesteia. Una dintre formele de manifestare a separării în fapt este părăsirea domiciliului conjugal de către unul dintre parteneri. Astfel, părăsirea domiciliului conjugal poate fi privit, mai degrabă, ca un efect al eşecului conjugal, fiind definit drept o reacţie la stresul generat de problemele din cuplul conjugal, o consecinţă a unor tensiuni greu de tolerat între soţi (Apostu, 2015, p. 344). În acest caz, separarea nu se produce brusc, ci are loc un întreg proces de "de-cuplare" (Vaughan, 1986, p. 186). Înainte de a ajunge la despărţirea propriu-zisă, unul dintre parteneri se depărtează din punct de vedere social şi afectiv de celălalt şi îşi creează o viaţă paralelă celei de cuplu, fiind interesat de obiective noi – prieteni, activităţi de petrecere a timpului liber.

Din punct de vedere juridic, separarea în fapt prin părăsirea domiciliului conjugal de către unul dintre parteneri poate fi considerat un motiv temeinic de divorţ. Din totalul motivelor invocate pentru divorţ, ponderea acestuia este de 11,15%, reprezentând a treia valoare în ceea ce priveşte problemele considerate ca fiind netolerabile în viaţa conjugală. De asemenea, reclamarea acestui motiv drept factor al disoluţiei legale are o

pondere diferenţiată în funcţie de gen. În acest sens, femeile sunt cele care părăsesc domiciliul conjugal în proporţie de 21,8%, în timp ce doar 9,7% dintre bărbaţi fac acest lucru. Cu atât mai mult, intoleranţa faţă de părăsirea domiciliului conjugal este mai mare în rândul bărbaţilor. Drept dovadă stau statisticile care arată că bărbaţii reclamă părăsirea domiciliului conjugal ca prim motiv în cererea de divorţ în proporţie de 41,38%, depăşind considerabil ponderea femeilor care reclamă acest motiv ca fiindcel principal într-o proporţie de doar 9,38% (Apostu, 2015, p. 345).

Perioada contemporană este caracterizată prin diversitate şi instabilitate în ceea ce priveşte majoritatea aspectelor vieţii sociale. Viaţa individului în contemporaneitate este caracterizată prin ceea ce Bauman numea "sindromul turistului", în sensul că individul este călător în propria lui viaţă, simţind permanent nevoia de schimbare, fie că este vorba despre locuinţă, prieteni, locul de muncă sau partenerul de viaţă (Bauman, 2005, p. 86). În trecerea de la tradiţionalitate la modernitate, viaţa cuplului conjugal a cunoscut o transformare fără precedent. În acest sens, rolurile conjugale ale partenerilor au început să devină tot mai difuze, iar adaptarea la nevoile celuilalt a determinat diversificarea surselor de conflict în cadrul cuplului conjugal. Astfel, într-o societate în care conflictul este prezent din ce în ce mai mult în viaţa de cuplu, iar frecvenţa separărilor creşte considerabil, se poate constata cu uşurinţă faptul că, la nivelul cuplului conjugal modern instabilitatea creşte şi legăturile dintre parteneri devin din ce în ce mai slabe.

2. Separarea temporară – opinii sociale şi consecinţe asupra cuplului

Provocările contemporane apărute la nivelul societăţii tind să schimbe din ce în ce mai mult semnificaţiile asupra noţiunii de cuplu conjugal. Dacă în societatea tradiţională existau roluri bine definite şi clar delimitate ale partenerilor de cuplu, astăzi, relaţia conjugală este orientată tot mai mult spre individualismul relaţional. Astfel, fiecare dintre parteneri îşi construieşte propriile reguli, punând interesul personal mai presus de valorile clasice ale solidarităţii conjugale. Deoarece societatea contemporană este prin excelenţă una competitivă, acest lucru se resimte şi la nivelul grupurilor sociale mai mici, precum familia, în sensul că valorile fundamentale ale acesteia sunt puse în umbra încercărilor de afirmare şi validare a sinelui, uneori afectând astfel stabilitatea şi unitatea acesteia.

Un prim aspect pe care l-a vizat prezenta cercetare se referă la experienţa relaţiilor anterioare în rândul respondenţilor. În acest sens, un aspect care se remarcă dintre toate răspunsurile feminine, reprezintă clasificarea relaţiilor între serioase şi neserioase. O parte considerabilă dintre intervievate declară puţine relaţii serioase, dar mai multe experienţe pe care

le-au considerat trecătoare. Relaţiile considerate serioase sunt cele care au fost mai longevive şi cele care au dus la cunoaşterea familiilor de origine. În cazul bărbaţilor, poate contraintuitiv, aceştia vorbesc mai degrabă în termeni de relaţii anterioare serioase, ei indicând faptul că fiecare relaţie a adus câte un plus de cunoaştere. Aşadar, o primă diferenţă poate fi observată în faptul că, femeile cataloghează ca fiind serioase relaţiile conjugale care aduc satisfacţie personală dar care au fost şi validate în timp în timp ce bărbaţii mizează doar pe calitatea experienţelor, indiferent de longevitatea relaţiei.

Chiar dacă la începutul relaţiei, gradul de compatibilitate dintre parteneri este perceput că fiind unul ridicat, dorinţele şi aşteptările partenerilor se pot schimba odată cu trecerea timpului şi evoluţia relaţiei conjugale. Aceste aşteptări „permit înţelegerea modului în care partenerii îşi pot realiza propriile nevoi, chiar dacă sunt diferite sau opuse, prin mecanismele de pierdere/câştig, care devin criterii de evaluare a relaţiei şi opţiuni oferite soţilor" (Thibaut & Kelley, 1959, p. 263). Raportat la gradul de compatibilitate, partenerii descriu mai degrabă o compatibilitate relativă, generată de faptul că o parte dintre probleme, fie nu se discută de teama conflictelor, fie nu reuşesc să fie rezolvate. Acesta este şi motivul pentru care o parte dintre respondente vorbesc mai degrabă despre acceptare decât despre compatibilitate. Deoarece interviurile au fost luate în mod separat ambilor parteneri, putem face precizarea că imaginea compatibilităţii este diferit înţeleasă. De regulă, bărbaţii văd o compatibilitate mai mare decât sunt dispuse partenerele lor să declare şi să accepte.

Cu privire la diferenţele percepute despre partener în ceea ce priveşte valorile de viaţă, răspunsurile par a fi de asemenea în antiteză. Elementele care odinioară păreau să ducă la fuziune, au devenit ulterior, în condiţii de stres, forme de acuză, ambii acuzând diminuarea autonomiei personale. Bărbaţii acuză femeile că sunt emotive, stresante, că pretind bărbaţilor să stea prea mult timp cu ele, că nu au experienţă de viaţă, în timp ce femeile critică lipsa de sprijin, lipsa de autonomie şi comoditatea bărbaţilor.

Satisfacţia, respectiv insatisfacţia maritală, sunt determinate de modul în care fiecare partener percepe raportul dintre beneficiile şi costurile suferite pe plan afectiv sau cognitiv. Un lucru foarte important de analizat în studiu a fost că absolut toţi partenerii intervievaţi au recunoscut faptul că au avut momente în care s-au gândit că era mai bine să nu se fi căsătorit. Acest aspect evidenţiază mai multe aspecte cu privire la atitudinea faţă de mariaj: un decalaj între aşteptări şi realitatea propriu-zisă a propriei relaţii conjugale, o supraestimare a condiţiei mariajului, prin presupusa funcţie a acestuia de a rezolva de la sine problemele conjugale şi prin uşoare tendinţe de regresie în

faţa unor probleme conjugale care îi stimulează pe parteneri în anumite momente. Din acest motiv, o parte dintre femei au recunoscut faptul că au gândit nostalgic la potenţiala fericire cu partenerii din relaţiile anterioare. Această tendinţă de evadare arată disfuncţiile de comunicare şi interacţiune cu partenerul, motiv pentru care, în locul unei strategii de mediere, aceştia îşi pun în dilemă înseşi decizia mariajului. Or, acest tip de atitudine care plasează cuplul conjugal într-un risc crescut de eşec, de multe ori motivele rămânerii împreună fiind cele care ţin de creditul comun, existenţa copiilor sau locuinţa comună şi mai puţin de setul de elemente coezive care au construit relaţia dintre cei doi.

Ca premisă a separării temporare, reacţiile identificate de către parteneri sunt multiple. Din perspectiva femeilor, violenţa conjugală, infidelitatea, alcoolismul au fost motive care au condus la separarea temporară. Din perspectiva soţilor, problemele reclamate de către femei au fost recunoscute şi de aceştia. La acestea se mai adaugă şi orgoliul masculin sau gelozia.

În ceea ce priveşte factorii externi care pun presiune asupra stabilităţii conjugale, un rol important îl joacă socializarea în familia de origine, la care se adaugă relaţia cu părinţii partenerului. Legăturile cu socrii au fost de cele mai multe ori percepute ca fiind impersonale, limitate la o relaţie formală, de respect reciproc. Influenţele mediilor familiei de origine au tendinţa uneori să cenzureze şi mai mult relaţia directă dintre cei doi parteneri şi, totodată, autonomia fiecăruia dintre aceştia. Acestea sunt argumente ce stau la baza separării temporare, care în sine produc efecte şi mai dure – disfuncţiile apăreau mult mai pronunţate atunci când socrii devin suport de mediere în favoarea propriului copil.

De asemenea, alte cauze care au generat decizia separării temporare au fost cele care ţineau de insuficienţa şi gradul acestora de asumare şi participare în ceea ce priveşte construcţia bugetului, precum şi cele care ţineau de condiţiile de locuit. În acest caz, tendinţele de autonomie ţineau mai mult de partenerul cu situaţia veniturilor mai bună, acesta dorind să se securizeze în raport cu celălalt partener.

A doua parte a interviului a urmărit evidenţierea consecinţelor pe care le-a avut decizia separarării temporare asupra cuplului conjugal. În acest sens, principalele dimensiuni folosite au fost referitoare la reacţiile partenerilor în faţa conflictelor, strategiile de mediere a acestora, comportamentul celor doi parteneri în perioada de separare şi efectele pe care separarea temporară le-a avut asupra cuplului conjugal.

În ceea ce priveşte reacţia în faţa conflictelor, aceasta poate fi analizată prin prisma abilităţii relaţionale pe care o posedă cei doi parteneri.

Abilitatea relaţională este direct observabilă în cazul conflictelor familiale, iar aceasta constă în atitudinea şi tipurile de conduită la care apelează cei doi parteneri în momentul apariţiei situaţiei conflictuale în cuplul conjugal. Conflictele menţionate de intervievaţi au fost considerate de către toţi partenerii ca fiind greu de gestionat, ele conducând la o tensiune destul de mare în relaţiile conjugale.

Un lucru important de remarcat este faptul că femeile au recunoscut că bărbaţii au iniţiat mai des discuţii şi strategii de împăcare. Cu toate acestea, în strategiile lor, bărbaţii încercau ca doar în situaţii de conflict să preia o parte dintre rolurile femeii, cu privire la menaj şi relaţia copilului cu şcoala, pentru a câştiga bunăvoinţa femeii. Aşadar, strategia nu a vizat elemente de mediere a conflictelor, ci, mai degrabă forme de câştigare a bunăvoinţei feminine. Acest aspect arată că bărbaţii cunosc gradul de încărcare de rol pe care îl au femeile în mediile conjugale, aceştia preluând sarcini mai degrabă temporar şi strategic, decât printr-o asumare echitabilă cu caracter permanent.

O altă idee desprinsă în urma culegerii datelor este aceea că în momentul în care unul dintre parteneri îşi manifestă dorinţa de soluţionare a conflictului şi acţionează în consecinţă, se poate lovi de atitudinea respingătoare a celuilalt partener, fapt care duce conflictul într-o zonă şi mai sensibilă şi împinge relaţia conjugală mai aproape de disoluţie. Aşadar, perioada de tatonare în vederea împăcării a avut şi ea uneori disfuncţiile sale, de regulă generată de duelul de acaparare (dominaţie) a celuilalt.

Este interesant de precizat faptul că decizia separării temporare nu a aparţinut ambilor parteneri prin acordul comun al acestora, ci aceasta a fost hotărâtă de către unul dintre ei, de regulă cel pentru care insatisfacţia maritală avea un grad mai ridicat, fiind datorată unor factori de presiune, interni sau externi, care au afectat stabilitatea cuplului.

Un aspect important de evidenţiat este şi faptul că decizia separării temporare anticipa iniţial şi separarea definitivă, despărţirea temporară fiind doar o decizie potenţială de back-up şi, totodată, o situaţie mai uşor de acceptat pentru celălalt partener.

Efectele imediate ale separării temporare sunt resimţite de fiecare partener în parte. În primul rând, reorganizarea totală a sistemului funcţional şi de rol conjugal stimulează partenerii separaţi la reflecţii şi la o atitudine cu un alt grad de punctualitate în ceea ce priveşte asumarea relaţiei şi formele de mediere.

Raportat la modul în care partenerii percep perioada despărţirii temporare, datele au arătat faptul că aceştia au viziuni contrare în diferitele etape ale separării. Analizarea rezultatelor obţinute relevă faptul că

problemele şi conflictele care au condus cuplul conjugal spre decizia separării temporare tind să reapară la o anumită perioadă de timp după reconciliere. Conform declaraţiilor partenerilor, starea de separare nu a produs nimic pozitiv, decât detensionare. Aceştia recunosc faptul că starea de frustrare este una inhibată şi nu rezolvată, însă efectul general evidenţiat de către parteneri a fost tocmai ferirea de divorţ. Pentru unii, separarea i-a conştientizat asupra riscurilor disoluţiei. Din acest motiv, partenerii au fost dispuşi să treacă peste toate conflictele şi să îşi continue relaţia, în speranţa că problemele se vor rezolva de la sine şi nu se vor mai reactiva. Aşadar, întrucât partenerii nu apelează la nicio strategie de mediere în vederea soluţionării conflictelor, acestea doar revin în latenţa lor, cu aceleaşi riscuri de a vulnerabiliza ulterior cuplul.

Cu privire la diferenţele de opinie între femei şi bărbaţi, se poate constata faptul că există diferenţe în ceea ce priveşte raportarea femeilor, respectiv a bărbaţilor, la sursele de conflict care afectează stabilitatea cuplului conjugal, dar şi diferenţe în ceea ce priveşte modul de manifestare şi reacţiile acestora în faţa conflictului. Principalele dimensiuni folosite în acest sens au fost legate de diferenţele de gen cu privire la decizia separării, percepţia partenerilor asupra sprijinului afectiv acordat de către celălalt şi percepţia faţă de comunicarea cu partenerul în cadrul relaţiei conjugale.

În ceea ce priveşte decizia separării temporare, în toate cazurile analizate femeile au fost cele care au adoptat decizia separării temporare, iar aceasta s-a manifestat, în principal, prin părăsirea domiciliului conjugal. De asemenea, reacţia partenerilor a fost în cea mai mare parte a cazurilor una de neacceptare a situaţiei, de furie, urmate apoi de iniţiativa reconcilierii. Pe de altă parte, bărbaţii consideră decizia separării şi părăsirea domiciului conjugal de către parteneră ca fiind o fugă de responsabilitate sau ceva specific feminin. Există, aşadar, o tendinţă de refulare a amândurora, atunci când tensiunea relaţiei depăşeşte capacităţile personale de management conflictual. Fiecare are tendinţa de a căuta vina în celălalt iar evadarea din faţa acestor probleme prin separarea temporară devine prioritară oricărei forme de mediere.

Revenirea în spaţiul conjugal comun evidenţiază o mai bună gestiune a managementului personal în evitarea potenţialelor conflicte şi, totodată, un set de acţiuni strategice care să nu dezvolte din nou stări conflictuale. În esenţă, separarea temporară stimulează mai degrabă evitarea decât stimularea unei strategii care să rezolve starea conflictuală care i-a condus spre despărţire. Din acest motiv, conform datelor analizate, inconsistenţa dintre dorinţe şi natura implicării este mare – aşteptările de la celălalt sunt mai mari decât natura investiţiei personale în celălalt. Astfel, fiecare dintre persoanele

intervievate au reclamat sprijinul afectiv redus după decizia reîntoarcerii în spaţiul conjugal.

Cu toate acestea, referitor la comunicarea în cuplu, persoanele intervievate au declarat că aceasta reprezintă unul dintre cei mai importanţi factori care influenţează stabilitatea şi coeziunea relaţiei conjugale. Totuşi, datele colectate demonstrează fapul că problema comunicării devine, mai degrabă ca un efect al unor factori de conflict asupra cuplului şi nu ca o cauză a instabilităţii conjugale.

3. Concluzii

Decizia separării temporare arată mai degrabă o dorinţă de a evada din mediul conflictual decât o strategie de mediere. Arată, în acelaşi timp, incapacitatea ambilor parteneri de a gestiuna starea de conflict. Atât separarea temporară cât şi primele faze de interacţiune de după revenire dau impresia unei bune decizii – prima dată prin detensionare şi, ulterior, prin speranţa revitalizării relaţiei de cuplu. Ceea ce nu se conştientizează în această strategie este tocmai natura conflictului. Acesta presupune un context de factori psiho-sociali care îl compun şi care, de cele mai multe ori nu este analizat. Cheia oricărei rezolvări conflictuale presupune negocierea diferenţelor de abordare a cauzelor care au generat conflictul. În caz contrar, conflictual poate fi ocolit sau redus la latenţa sa, însă nu rezolvat. Internalizarea unor angoase, refuzul negocierii sau neîncrederea în vreun rezultat pozitiv crează premisele clasice ale disoluţiei. O cauză conflictuală nerezolvată măreşte distanţa emoţională dintre parteneri, blochează călătoria spre intimitate a cuplului şi, ulterior, cauza devine efect pentru alte cauze, toate acestea conducând partenerii spre stadii conflictuale pentru care nu mai au resurse personale de gestiune. Din acest motiv, decizia separării temporare este tot o reacţie e impuls, nu una cu şanse de refacere şi revigorare a vieţii conjugale. Problemele existente de comunicare dintre parteneri sunt acutizate şi mai mult prin însăşi separare temporară iar falsa impresie a detensionării prin despărţirea provizorie poate construi iluzia unei reaşezări conjugale funcţionale. În acest caz, timiditatea interacţiunii din cauza temerilor de conflict îi stimulează pe parteneri să joace, mai degrabă "roluri dezirabile celuilalt", decât să dizolve agenţii stresori care le afectează relaţia. Or, întârzierea medierii propriu-zise, a negocierii stărilor conflictuale, pot redimensiona cadrul conflictual la un nivel mai înalt decât cel de dinainte de strategia separării temporare.

References

Apostu, I. (2015). *Căsătoria între stabilitate și disoluție* [Marriage between stability and dissolution]. Tritonic.

Bauman, Z. (2005). *Globalizarea și efectele ei sociale* [Globalization and its social effects]. Antet

Florea, D. (2017). *Elemente de drept internațional* [Elements of international law]. Lumen.

Gorer, G. (1971). *Sex and marriage in England today*. Nelson .

Huidu, A. (2018). Social acceptance of ethically controversed innovative techniques related to or derived from assisted reproductive technologies. A review of literature. *Eastern-European Journal of Medical Humanities and Bioethics, 2*(2), 1-14. https://doi.org/10.18662/eejmhb/11

Iluț, P. (2005). *Dragoste, familie și fericire: spre o sociologie a seninătății* [Love, family and happiness: Towards a sociology of serenity]. Polirom.

Mitrofan, I., & Ciupercă, C. (2002). *Psihologia vieții de cuplu* [The psychology of married life]. Sper.

Shaffer, P. (2005). *Conflict resolution for couples.* Author House.

Thatcher, A. (1996). *Christian perspectives on sexuality and gender.* Gracewing Publishing.

Thibaut, J. W., & Kelley, H. H. (1959). The social psychology of groups. John Wiley & Sons.

Tihan, E., & Tihan, L. (2004). *Căsătoria versus divorț. Ghid de analiză* [Marriage versus divorce. Analysis guide]. Opinfo.

Vaughan, D. (1986). *Uncoupling. Turning points in intimate relationships.* Oxford University Press.

Vlad, L. (2017). The family. Where to? From the „solid" perspective to „liquid" perspective. *Postmodern Openings, 8*(1), 67-80. http://dx.doi.org/10.18662/po/2017.0801.06